

Lesz-e magánnyugdíj-pénztári járadék?

Arató Miklós

XVI. Altenburger Gyula Szimpózium
2006. május 26.

Tartalom

- Közvetlen előzmények
- "Nyugdíjreform" és a MAT
- Pénztári járadékok szabályozása
- Uniszex probléma
- Nyugdíjindexálás
- Mi a teendő?

Közvetlen előzmények

- Stahl János [2005]: Mi van/lesz a magánnyugdíj-pénztári szolgáltatásokkal? Közgazdasági Szemle, 6. sz., 599-607.o.
- Arató Miklós [2006]: Lesz- magánnyugdíj-pénztári járadék? Hozzászólás Stahl János cikkéhez. Közgazdasági Szemle, 3. sz., 271-274.o.
- Stahl János [2006]: Néhány megjegyzés Arató Miklós hozzászólásához. Közgazdasági Szemle, 3. sz., 275-276.o.

Közvetlen előzmények/2

- 2010-től tömeges igény a magánnyugdíj-pénztári járadékokra.
- Ki és hogyan fog szolgáltatni?

”Nyugdíjreform” és a MAT

- A MAT hagyományosan inkább biztosításorientált volt. Ennek ellenére többször foglalkoztunk a témával:
- Szeminárium (pl. Gere Ádám előadása)
- Altenburger (pl. PM főosztályvezető előadása)

”Nyugdíjreform” és a MAT/2

- Az első ügyvezetőségi állásfoglalás ebben a témában született.
- Fő probléma: a szakma nem tud semmilyen aktuáriusi megalapozásról.
- Válasz: amerikai aktuárius részletesen kiszámolt mindent.

Pénztári járadékok szabályozása

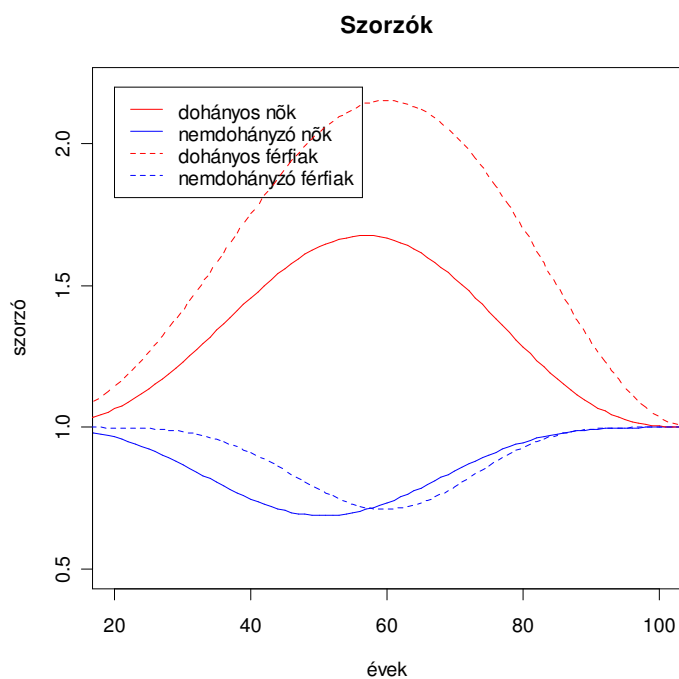
- Uniszex
- 170/1997. Kormányrendelet 4.§ (7) pontja szerint:
„A szolgáltatást úgy kell megállapítani, hogy a pénztár által folyósított járadék legalább a társadalombiztosítási nyugdíjjal azonos mértékben kerüljön indexálásra.”
- Nincsenek részletes szabályok!

Uniszex probléma

62 éves korúak hátralévő várható élettartamai Magyarországon

	1999	2000	2001	2002	2003
Férfiak	13,8	14,1	14,8	14,8	14,6
Nők	18,1	18,5	19,1	19,1	19,0
%-os eltérés	31%	31%	29%	30%	30%

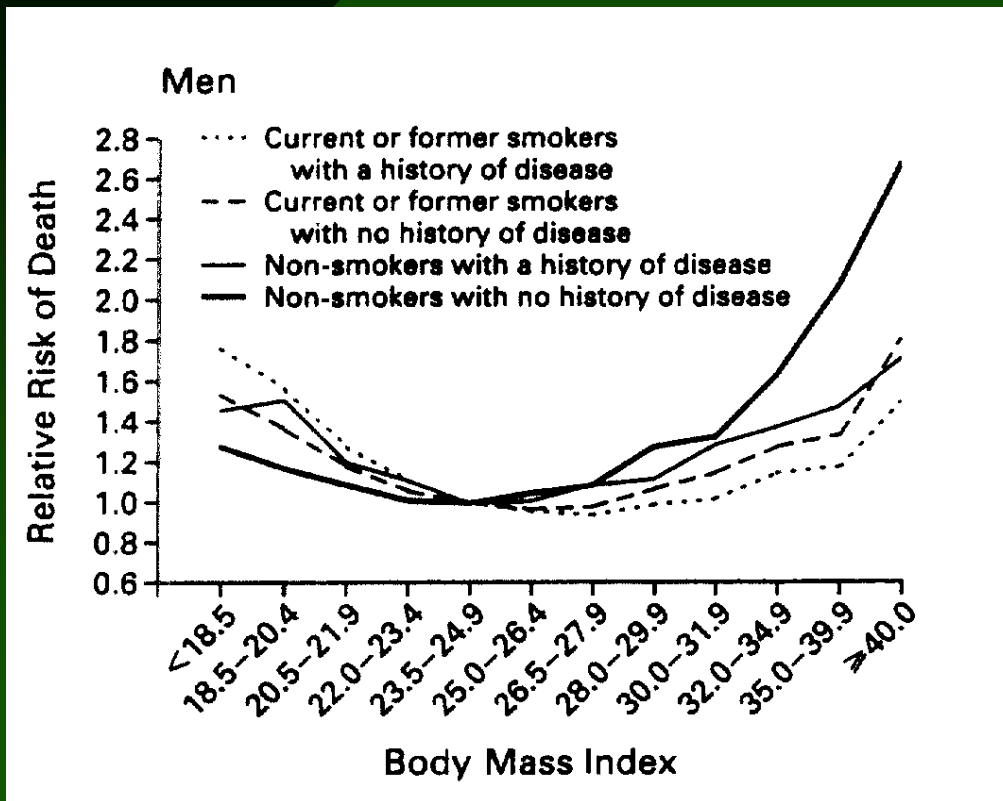
Dohányzás hatása

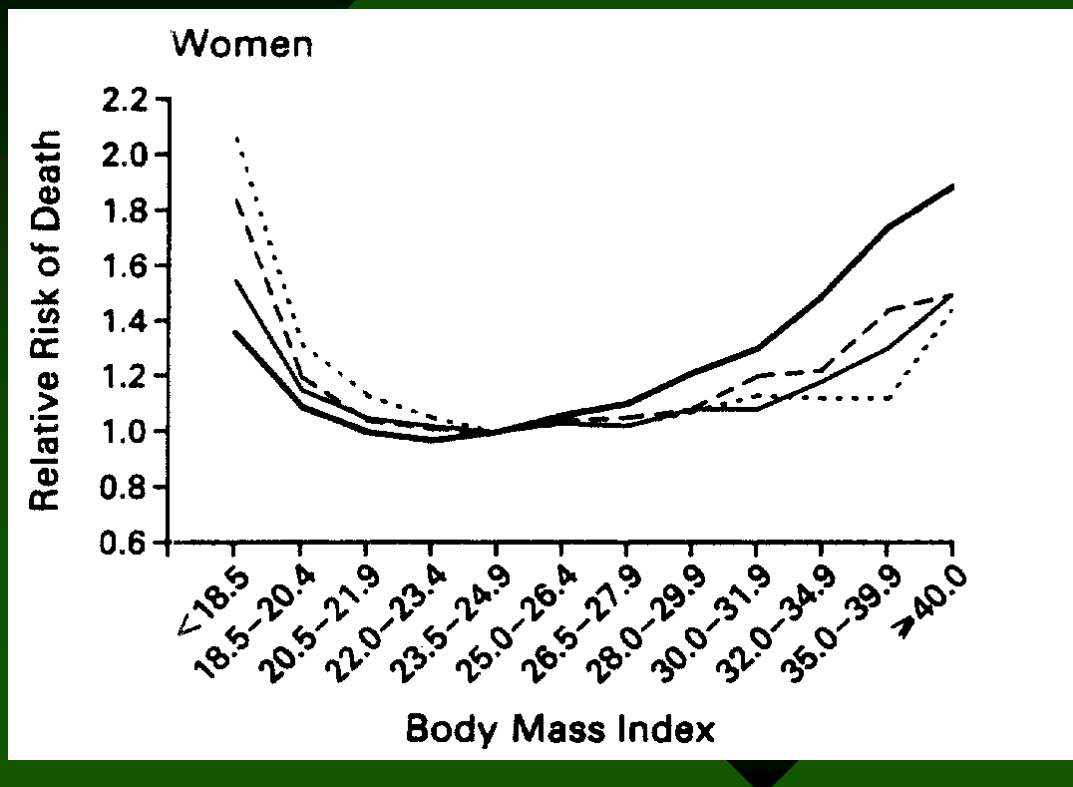
Dohányzás hatása/2

	Korcsoport	18-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-
Férfiak	Dohányosok aránya, 2000	48	37	46	50	43	22	9
	Dohányosok aránya, 2004	48	40	49	49	31	32	19
Nők	Dohányosok aránya, 2000	42	37	37	39	28	17	6
	Dohányosok aránya, 2004	40	33	27	29	36	9	1

Elhízás

Elhízás/2

Járadékosok halandósága

62 éves korúak hátralévő várható élettartamai az Egyesült Királyságban

Férfi járadékosok (1979-82)	Női járadékosok (1979-82)	Férfiak (teljes populáció 1980-82)	Nők (teljes populáció 1980-82)
19,2	23,0	15,0	19,3

Járadékosok halandósága/2

62 éves korúak hátralévő várható élettartamai Chilében

Férfi járadékosok (1985)	Női járadékosok (1985)
18,7	22,6

Nyugdíjindexálás

- 1997. évi LXXXI. törvény 62.§ (4) és (5) bekezdései :
- (4) A tárgyév január 1-je előtti időponttól megállapított és az (1) bekezdésben meghatározott nyugellátást, baleseti nyugellátást 2001. január 1-jétől kezdődően, a megállapítás naptári évét követő év január hónapjában az emelés évére tervezett fogyasztói árnövekedés és a tervezett országos nettó átlagkereset-növekedés 50 százalékos súlyozott átlagának megfelelő mértékben kell emelni.

Nyugdíjindexálás/2

- (5) Ha az árnövekedés és a nettó átlagkereset-növekedés várható mértéke legalább egy százalékponttal meghaladja a tervezett mértéket, akkor november hónapban - január 1-jei visszamenőleges hatállyal - kiegészítő nyugdíjemelést kell végrehajtani. Amennyiben az eltérés nem haladja meg az említett mértéket, akkor november hónapban az egész évre járó különbözetet egy összegben kell kiutalni. Az (1) bekezdés szerinti emelésnél a tárgyévet megelőző évi tényleges nettó keresetnövekedés 2,5 százalékponttal csökkentett mértékét kell a kiegészítő nyugdíjemeléskor figyelembe venni, de a januári emelés és a kiegészítő emelés együttes mértéke nem lehet kevesebb 19 százaléknál.

Nyugdíjindexálás/3

Nyugdíjemelések Magyarországon

	Nettó átlagkereset- növekedés	Fogyasztói árnöveke- dés	Átlag (svájci index)	Nyugdíjeme- lés összesen
2001	16,20%	9,20%	12,70%	15,70%
2002	19,60%	5,30%	12,45%	15,60%
2003	14,30%	4,70%	9,50%	13,10%

Forrás: ONYF Statisztikai Évkönyv 2003

Pénztárak garanciái

- Szavatoló tőke?
- Demográfiai és hozamkiegyenlítési tartalék
- Garanciaalap
- Állam

Biztosítók

- Vállalják?
- Viszontbiztosító mennyit kérne?
- Többlethozamot vissza kell juttatni?

Javaslatok

- Kétfajta járadék: svájci indexálású és nyereségalapú indexálású
- Svájci indexálás: tényszerűen meghatározott infláción és munkabérindexen alapul. Csak biztosítók szolgáltathatják.
- Nyereségalapú indexálás: rendelkezésre álló tőke alapján újraszámolt (csökkenhet is)

Javaslatok/2

- Garanciaalap szerepének újragondolása
- Központi szabályozás: indexálási kötelezettség nélküli járadékok 1000 Ft tőkére vetített maximális járadékszintje
- Járadékok sokféleségének szűkítése

**Jogszabályokat csak
számítások alapján!!!**